

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૪૧૮- યાંત્રિક

પુસ્તકનું નામ ૨-૫૬૨ ૩૧૫૫

વિષય ૨૦૩૨

૮૪૧૮

ભારતીય સ્નેહ સંગીત.

ભલે હો ભિન્ન ભિન્ન અભિધાન;
 એક દેહના ભાગ અમે બે હિન્દુ મુસલમાન—ભલે.
 દ્વેષ ભાવનું નામ કહો ક્યાં જ્યાં છે સર્વ સમાન;
 ઈશ્વર એકજ નામ ભિન્ન છે રામ અને રહમાન;
 સર્વ ધર્મોનું એ ફરમાન,
 સ્નેહનું સદા કરો સન્માન—એક.
 વેદ કુરાન તથાં છે ચાલે સ્વતંત્ર ધર્મ વિધાન;
 હિન્દુ મુસલમાં છતાં “અમારો સ્વદેશ હિન્દુસ્તાન”
 અમે એકજ માના સંતાન;
 અમારું બંધુ ભાવમાં ધ્યાન—ભલે.
 મત્સર મદીરા તણ કરી લ્યો સ્નેહ સુધાનું પાન;
 સુખ દુઃખે એકત્ર રહી મેળવએ મહીમાં માન;
 ભિન્નતા હરનારી છે પ્રાણ;
 એક્યતા કરનારી કલ્યાણ—ભલે.
 ————— (ઠંકુર નારાયણ).

જ્યારે હિંદમાં સ્વદેશીનો મંત્ર વ્યાપક થશે ત્યારે
 એક ક્ષણની અંદર કરોડો માણસો હિંદના આર્થિક
 ઉદ્ધારની ચાવી મેળવી લેશે

(મહાત્મા ગાંધી)

અમે સત્યાગ્રહી ચેલા.

લેખક: કલ્યાણજી વિહલભાઈ મહેતા.

બન્યા ગાંધી ગુરુજના, અમે સત્યાગ્રહી ચેલા;
 અમારી ટેક જાળવવા, મરી જાવા થયા વેલા.
 દીધો છે મંત્ર ગાંધીએ, સહીને જીતવું મરવું;
 સહીને દુઃખથી તરવું, ન દુઃખોથી કદી ડરવું.
 નથી કે દેવ અંતરમાં; નથી ધા મારવો સામો;
 સહીને જીતવાનો છે, અમારો ન્યાયનો દાવો.
 ન કરવું હાજી હા કહીયે, વસ્તુ જે અંતરે બીજી;
 ભલે શિર જાય તેંયે શું? અમારે સત્ય તે કહેવું.
 ભલે જંજીરથી જકડે, વતન છો ખાલસા મૂકે;
 જીલમઅપમાનનીઝડીયો, ભલે અમ શિરપર વરશે.
 અમે ના દાસ લક્ષ્મીના, અમારી દાસીએ રહેશે;
 અમારા માનને માટે, ખુવારી છો બધી થાશે.
 તપાવે યા ડુબાવે કે, અમેને ભઠ્ઠીમાં બાળે;
 અમારે જીવવું મરવું, હવે ગાંધીજીના હાથે.
 શૂરો સેનાપતિ ગાંધી, અમારો સત્યનો કિલ્લો;
 અટળ શ્રદ્ધા અમારીએ, તૂટે ના તોપથી તૂટ્યો.
 જગતનાં આસુરી સત્તો, થશે જૂઠાં પડી હેઠાં;
 છુટ્યાંન્યાં સત્યનાં બાણો, અમારા રાંમનાં છોડ્યાં.
 ધરા આખી ધ્રુજ જાશે, સુણી સત્યાગ્રહી ટંકાર,
 ઉતરશે દેવ સ્વર્ગેથી. લઈને હાથમાં જયમાળ.

વંદેમાતરમ્ સ્તોત્ર.

શુદ્ધ સુંદર અતિ મનોહર મંત્ર વંદેમાતરમ્ ;
 મૃદુલ સુખકર દુખહારી મંત્ર વંદેમાતરમ્ .
 મંત્ર યહ હૈ તંત્ર હય હૈ જંત્ર વંદેમાતરમ્ ;
 સિદ્ધિદાયક બુદ્ધિદાયક એક વંદેમાતરમ્ .
 ઓજમય બલ કાંતિમય સુખ શાંતિ વંદેમાતરમ્ ;
 મતિ પ્રદાયક અતિ સહાયક મંત્ર વંદેમાતરમ્ .
 હરઘડી ઘરબાર હો હરનામ વંદેમાતરમ્ ;
 હરદમ હમેશાં બોલીએ શુર મંત્ર વંદેમાતરમ્ .
 જપીએ નિરંતર શુદ્ધ મનસે મંત્ર વંદેમાતરમ્ ;
 સોતે સમય ખાતે સમય કલગાન વંદેમાતરમ્ .
 આઠો પહોર દિલમેં રહે મૃદુતાન વંદેમાતરમ્ ;
 મુખસે હૃદયસે રાતદિન હો બપ વંદેમાતરમ્ .
 તેગસે શિરભી કટે ભૂલો ન વંદેમાતરમ્ ;
 મ્હોંતકી ઘડીઆં શુંબહો નાદ વંદેમાતરમ્ .
 જેલમેં હો તો જપો શુભ બપ વંદેમાતરમ્ ;
 બેડીયાં અંકાર દે શુભ તાન વંદેમાતરમ્ .
 વીર ગોલી તોપકી હૈ આડ વંદેમાતરમ્ ;
 તેગ બરછી કે લીયે હૈ ઢાલ વંદેમાતરમ્ .
 કર્ણકા દદ કવચ હૈ એક શબ્દ વંદેમાતરમ્ ;
 વિશ્વ વિજયી શત્રુ વિજયી મંત્ર વંદેમાતરમ્ .

(નાગપુર કોંગ્રેસ)

ભારત હમારા દેશ હૈ, હિત ઉસકા નિશ્ચય આહે'ગે;
 ઉસકે હિતકે કારણે, હમ કુછ ન કુછ કર જાયે'ગે.
 ભારત અમારી માતૃભૂમી, ઉસકાઝણુ હમપર હૈ બહુત;
 ઉસકે મિટાનેકે લીયે, હમ કુછ ન કુછ પર જાયે'ગે.
 ભારત કે દુખપ્રદ અવનતિપર, કર્યો ન અશ્રુ બહાવે'ગે;
 ઉનકે હટાનેકે લીયે, હમ કુછ ન કુછ કર જાયે'ગે.
 ધર્મ વિદ્યા ઔર ધનસે, ઉન્નતિ ભારતકી હોવે;
 ઉસ ઉન્નતિકે માર્ગમેં, હમ કુછ ન કુછ કર જાયે'ગે.
 સંસાર કે ઉદ્ધાર હેતુ, કૃષ્ણ જન્મે જેલમાં;
 તોફીર ભલા કર્યો કરે'ગે, કુછ ન કુછ કર જાયે'ગે.
 આહે કિતને કષ્ટ હમ કો, કર્યો ન હો ઉસકે લિયે;
 સબ સહે'ગે મર મિટે'ગે, કુછ ન કુછ કર જાયે'ગે. (મુંબઈકોંગ્રેસ)

(સ્વરાજ્ય નાદ.)

જય જય હિન્દ અમારો દેશ.

સ્વીકારો એજ જીવન આદેશ:—જય.

પ્રણવ મંત્ર એ, વેદ સૂત્ર એ દેવ તણો સન્દેશ;

ગેળી ઘોષથી ગગન ગજવો જય જય સ્વદેશ.—જય.

નમન અમ ભારત ચરણે આજ;

હમારું પુણ્યવંતુ એ સ્વરાજ્ય,—નમન.

હૃદય તંતુ ગુંથી આત્મ વીણાનાં, ગાન મુણાવો આજ

લલીત કંઠથી મુગ્ધ મંત્રએ, જયો સ્વરાજ્ય સ્વરાજ્ય—જય

(રધુનાથ.)

હમો સહુ ભારતનાં સંતાન.

રાગ-(સૌનું કરો કલ્યાણુ દયાળુ પ્રભુ સૌનું કરો કલ્યાણુ)

ભારતનાં સંતાન હમો સહુ ભારતનાં સંતાન....૨.

૧ ગાંધી કીચલુ અલી ખીરાદરો (૨)

ધાલ પાલ ગુણ ખાણુ—હમો

મસહુર ખાનું મિસીસ સરોજની (૨)

નીડર રત્ન સમાન.—હમો

શ્રીમતી દેવી સરલા ખીરાજે (૨)

અસહકારમાં આગેવાન.—હમો

છે નસે નસમાં ભર્યું હમારું (૨)

ભારત ગૈરવ માન—હમો

ભારતનો ભગ્યોદય કરવા (૨)

તન મન ધન કુરખાન.—હમો

શીખ અને ગુરખા ખ્રીસ્તી પાર્શ્વી (૨)

મરાઠા મુસલમાન.—હમો

પાઠ નીરંતર ઐક્યનો ભણીશું. (૨)

કર્મ બંધુ રસપાન.—હમો

૨ ગાંધી ગુરુ ગણી શીક્ષણુ ભણીશું. (૨)

કરવા બિદય હિંદુસ્તાન—હમો

અસહકારનું સત્ય શરણું ગ્રહી. (૨)

દીપાવીશું હિંદુસ્તાન.—હમો

(ચોકસી. જહુલાલ.)

હવે મને હિન્દ છે વહાલો.

રાગ—(જમાનો તો ખદસાધારે).

પાયો મહારા ગુરુજીએ ખ્યાલોરે.

હવે મને હિન્દ છે વહાલોરે.

કૌવતહર કેળવણીએ કીધા, તન મન ધનથી ખુવાર;

માનાપમાનનું ભાન નહિ, બન્યા મૂરખના સરદાર,

કર્યો વધુ ડાઘ જે કાળેરે—પાયો.

કોઈ-રહે ખેલે શૂર વકીલો છલ તીખી તલવાર,

છતે કે હારે ન નહાવું નીચાવવું, ખેલાં ભરે ધરખાર;

ગુલામીની ગુથે છે બળોરે—પાયો.

બંટીનું પડીઉં ગળે લટકાવીને ભૂળે ખાલી કર્યું પેટ;

મેંમાં માર્યો સુધારાના લાડુનો ડુધો ન ઉતરે હેઠં,

ધર્મીંગ એ ધારાનું ટાળોરે—પાયો.

સત્યનું શસ્ત્ર ને શીળનું બખ્તર, શાંતિ સમી સજી ઢાલ;

આપ બળે ગુઝી મરવું કે તરવું, આજ કોણે દીડી કાલ;

ખોટા બધા અન્યછે ખ્યાલોરે—પાયો.

શોકેત મહમદ ગાંધીને કીચલુ સ્વાર્થ કર્યો બલીદાન; ✓

હિન્દ તણા અણમૂલ હીરાએ, મંત્ર કહે બળવાન;

આહુતિ સર્વસ્વની આલોરે

પડો પણ પાછા ન આલોરે—પાયો. [છગર]

જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

રાગ-(ઝેર ગયાં ને વેર ગયાં વળી કાળા કેર ગયા કરનાર)

હર હર હર મહાદેવ પુકારો, અઘ્ઘાહુ અકબર રહેમાન;

હિન્દુ મોસલીમ એક થઈને, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

આ ભૂમી આપણી દેશ આપણો, એ પર જાન કરો કુકબાનો;

ત્રીસ કોટી ભારતનાં તનુજો, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

એક કુટુંબી ભાઈ આપણે, માતા ભારતનાં સંતાન;

હિન્દુ પારસી મુસલમીન સૌ, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

મંદિરને મસજિદ બન્ને છે, ઈશ્વર કેરાં ઉંચાં ધામ;

ભાઈ ભાઈમાં ભેદ ન હોયે, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

એક નેકને એક ટેકથી, કરો એકતા કેરૂં પાન;

રગ રગમાં સત્યાગ્રહ રેડી, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

ધમ ધમ ધમ ધમ ધરા ઝૂલવો, ફરકવો ઉંચાં નિશાન;

સ્વરાજ્યના ડંકા ગગડાવી, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

દેવી યુદ્ધના શાન્ત સૈનિકો, સ્થુળ બળનું હરવા અભિમાન;

સ્વાર્પણ કેરાં શસ્ત્ર સજીને, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

તણવારો બંદુક ભાલાથી, ઉંચાં છે આત્માનાં સ્થાન;

સરીર પડે પણ એતો અમ્મર, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

વિજય માળ લઈ સ્વર્ગમુંદરી, તત્પર છે કરવા સન્માન;

માતૃ વેદીમાં પ્રાણ અર્પીને, જય જય બોલો હિન્દુસ્તાન.

ચંદુલાલ નંદલાલ દેસાઈ.

ખીલાફતકે લીચ્છે દુઆ.

ઇલાહી બરોસા તેરા હર ઘડી હે,
 મુસલમાન પરચેક મુસ્કીલ પડી.—ઇલાહી.
 તુ મુસ્કીલકો હલકર તેરી સાંખડી હે,
 નસાફકી ફેબે જો સામી ખડી હે.—ઇલાહી.
 એ ખ્યાલ ઉનકે દીલમે લોહોગા સબો રોજ,
 કે સુલતાનકા મુમલીક ખડા હે.—ઇલાહી
 ઇસે ખેચ લેવેગે જો મીલકે ખાહમ,
 એ સેતાનકે દીલમે આકર અડી હે.—ઇલાહી!
 મગર યે નહિ જાનતે વો ખુદાયા,
 કે ઇમદાદ ઇનકો ખુદાકી ખડી હે —ઇલાહી
 મુસલમાન આપસમેં તુમ એક હો જાવ,
 ખુદા પ્રીરતો ઇમદાદ પર હરઘડી હે —ઇલાહી.
 મુસલમાન મીલકર જો કરતે દુવાયે,
 દુવા ઉનકી સમશીરસે બડી હે —ઇલાહી.
 જલે દીલ જો મીલકર કરતે દુવાયે,
 વો આહે નહિ બલકે તોફે ખડી હે.—ઇલાહી.
 મુસલમાનકા જો આહુતે પુરાકે,
 મુખ પર ઇનકે જો લામત પડી હે.—ઇલાહી.
 અબ આગે ન કર શકતે કુચ ઐર કમતર,
 ખુદા ઇનકો તલે મુસીબત ખડી હે.—ઇલાહી.
 (મોલવી અબદુલ્લા).

ખાદી-દેશની આખાદી.

- બળવી મોહને બંસી, લણાવ્યો પાઠ ખાદીનો;
સુતેલું હિન્દ જગાડીને, સુણાવ્યો મંત્ર ખાદીનો. ૧
- નીહાળી માલ પરદેશી, બન્યો તો દેશ દીવાનો;
કરી બહુ એ ગાંધીએ, કર્યો ગુલતાન ખાદીમાં. ૨
- ફસાઈ મોહના ફાંસે, બધો આ દેશ ચુસાયો;
દયાએ મોહને લાવી, બતાવ્યો માર્ગ ખાદીનો. ૩
- બુવો સ્વરાજ્ય ખેંચાતુ, સુતરના તાંતણે આવે;
સુધરવા હિન્દનું લાવી, સ્વીકારો વસ્ત્ર ખાદીનાં. ૪
- ગઈ ફેશન ભુલી જવો, ખીલવવા દેશની સિદ્ધિ;
સપુત સંતાન ભારતના, કરો ઉદ્ધાર ખાદીનો. ૫
- અતો બરબાદ ના પૈસો, બધો આ દેશમાં રહેતો;
હબરો રંક કુટુંબો, કરે એશાન ખાદીનો. ૬
- ફાસાઈ ગઈ બધી લક્ષ્મી, કુસંપી હિન્દ ભણીને;
મનાવા લક્ષ્મી દેવીને, ધર્યો પોશાક ખાદીનો. ૭
- ઘણે રૂડો ઘણો સોંધો, ટકાઉને ઘણો સાદો;
વહાલા હિન્દને સાર, લલો પોશાક ખાદીનો. ૮
- ઘરોઘર રંદીઆ દેખી, વિદેશી મીલવાણાનાં;
જળે છે હાય! હા હૈયાં, પહેરે હિન્દ હવે ખાદી. ૯
- વિદેશી માલ પહેરીને, કરેલાં પાપ પોષાને;
હવે પસ્તાયલા હિન્દે, સ્વીકાર્યો વેશ ખાદીનો. ૧૦
- હશે ન્યાં પૂજ્ય એ ખાદી, થશે ત્યાં મૂર્ત આખાદી;
ભલું એ દેશનું આહો, સ્વીકારો વેષ ખાદીનો. ૧૧

ખીલાફતપે મોહબત.

- ખીલાફતપે જાં કો શીદાકર રહે હય;
 જો હુકમે ખુદાહે અદા કર રહે હય,
 જો સરભી કટે તો ખીલાફત પે અપના;
 ચેહી હમ તો હુકમે દુઆ કર રહે હય. ૧
- નખીજી અબર લો હમારી કે અબતો;
 યે આલીમ બહોતહી જફા કર રહે હય.
 કીયા હમકો તીરે સીતમકા નીશાના;
 યે ક્યા ખુબ વાયદા વફા કર રહે હય. ૨
- દીએ રંગ ડટ ઐર સરભી કટાયે;
 ઐર ઇસચેભી હમ પર જફાકર રહે હય,
 કોઇ હમસે પુછે તો હમ સાફ કહું દે;
 ખીલાફતપે દીલકો શીદા કર રહે હય. ૩
- અજીઝ અપને કટવાયે હમને મગર વોહ;
 વફાકે ઇવજમે જફા કર રહે હય,
 બતાઇગે હમ તુમકો આઇદા વોહ દીન;
 અભી ક્યા બતાયેકે ક્યા કર રહે હય. ૪
- દીખાદેંગે એક રોજ ઇસકા નતીજા;
 અભી હમતો આહો બુકા કર રહે હય,
 કે રૈયત નવાઝી ક્યસી હે ચારો;
 કે દર પરદા હમસે દગા કર રહે હય. ૫
- અબર લો ખુદારાહ મદીને કે વાલી;

કે ઉમ્મત પે ક્યા ક્યા જક્ષ કર રહે હય;
 રહે તક ક્યામત ખીલાક્ત સલામત,
 યે બંદે ખુદાસે દુઆ કર રહે હય ૬
 ખીલાક્તકા હે બોલખાલા નઝીર અમ;
 ખુદાસે ચેહી ધલતીજા કર રહે હય,
 ખીલાક્તપે જાં કો શીદા કર રહે હય;
 જો હુકમે ખુદાહે અદા કર રહે ૭

વહાલા હિન્દને માટે.

હમો સહુ ભરત ભૂમીના બાળ, હમારો રામ-અહાહ રાખવાળ;
 તણ સુખ દુઃખની દરકાર, વહાલા હિન્દને માટે. ૧
 ખ્રીસ્તી હિંદુ મુસલમાન, હમો સૌ એક માત સંતાન;
 લાગ્યું સ્વદેસ સેવા તાન, વહાલા હિન્દને માટે. ૨
 સમર્પી પ્રાણ અને કાયા, નીલાવીશ હિન્દની માયા;
 ભલે જાયે જીવન દુનિયા, વહાલા હિન્દને માટે. ૩
 હૃદય અમ એકચથી ભરીયું, ધરમ ભેંડા તણ દબાયું;
 સહન કરી સત્યથી લડીયું, વહાલા હિન્દને માટે. ૪
 અલી ખીરાદરોને ધન્ય, તણ વૃદ્ધ માતાને વતન;
 કર્યા કપટો બહુ સહન, વહાલા હિન્દને માટે. ૫
 અહાહા દેશ ભક્ષિતાનાં, મોંઘેરાં વૃત ઉજવવા;
 કરે કુરબાન લન મન ધન, ગાંધીજી દેશ દુઃખ હરવા. ૬
 (ચાકસી જાદુલાલ).

જન્મ ભૂમિનું જય મંગળ

જય મંગળ પ્રિય જન્મ ભૂમિનું ગજાવીએ:-

ભગીરથ સમ વિરલ વીર, ભારતી સુભટ સુધીર,
ઊર સમુદ્રને હિમાલયે ઊછાળીએ- જય.

જનની અંક ઝુલ્હીએ, ઝનુની રંગ ઝીલ્હીએ;
આત્મભળ-ઊભાસથી બધું ઉભાળીએ- જય.

સત્ય અર્થ સજ્જ થાઓ, વિજય વાવટો ઉડાવો;
વીર ધર્મથી ધરા સદા ધુળવીએ- જય.

સત્યથી સચવાય સ્વત્વ, સમજીએ થઈ પ્રવૃત;
ધુમીએ ઝલુમી જંગ તો મચાવીએ- જય.

ભુતળ ફેડી ફેડીએ, ઉડી જડો ઊખેડીએ,
દોરને દમામ દેશનો જમાવીએ- જય.

સ્થિતિ સમય સ્વીકારીએ, પ્રવૃતિ યજ્ઞ યોજીએ;
જાતને સ્વદેશ કાજ કાં ન હોમીએ- જય.

માત દીન દુભાય છે, સપુત પીડા પીછાનીએ-
દુધ દીપાવીએ, ઉમંગને વધાવીએ- જય.

દેશ સેવના સ્વધર્મ, અન્ય ન કર્તવ્ય કર્મ;
આત્મભાવથી બધું પ્રભુમય પિછાનીએ-(લલિત) જય.

હિન્દની મહા ઉન્નતિ માંગતા હોઈએ તો કોઈ દહાડો સ્વદેશી
પ્રત લીધેજ છુટકો છે અને એ પ્રતની સફળતા ત્યારેજ થશે કે
જ્યારે આપણે ધર્મ સમજીને આપણા મુલકમાં પેદા થએલું જ
કપડું પહેરશું અને બીજાનો ત્યાગ કરીશું. (મહાત્મા ગાંધીજી)

સ્વરાજ્યની ચાવી.

ધરોધર રેંટીઆ રાખો, કહે છે મહાત્મા ગાંધી;
 સુતરને તાંતણે લઇશું, વીરા સ્વરાજ્યની સિદ્ધી.—૧
 નથી લડવું નથી મરવું, નથી કાંઈ મારવા જવું;
 ભુષણ એ ખાદી પહેરીને, અસહકારી હવે જનવું.—૨
 ગુમાવ્યા રેંટીઆ લાઇઓ; જામ્યો પીટનને પાયો;
 ગુલામી દૂર કરવાને, પુનઃ એ રેંટીઓ આવ્યો.—૩
 સૂદર્શન ચક્રના જેવો, વિજયના નાદ કરનારો;
 સકળ સિદ્ધિ એ દેનારો, રૂપાળો રેંટીઓ મ્હારો.—૪
 શું એનો સ્વર છે મીઠો, રૂડું સંગીત ગાનારો;
 મહાત્માને ઘણો બહાલો, સુખી સ્વદેશ કરનારો.—૫
 કરો સહુ પાઠને પુખ્ત, અમારો રેંટીઓ રાજ;
 સજીવન રેંટીઓ કરતાં, વાગ્યાં સ્વરાજ્યનાં વાજાં.—૬
 દયાળુ રેંટીઓ મ્હારો, ઘણાનાં પેટ ભરનારો;
 જગતમાં છે નહિ આવો, અમુલ્ય દાન દેનારો.—૭
 અમારા દેશનું ગૌરવ, સદા છે રેંટીઆ માંડી;
 વિશ્વાર્યા રેંટીયા જ્યાં, લરાણી દેશને આંડી.—૮
 ડરાવે દેવને દાનવ, એવો છે રેંટીઓ શૂરો;
 વધારે દેશનું ગૌરવ, સગુણી રેંટીઓ રૂડો.—૯
 હીરો કહે હાથ જોડીને, પધારો રેંટીઆ ખાપુ;
 તમારી સેવને ખાતર, કહોતો પ્રાણને આપુ.—૧૦
 (હીરાલાલ)

ખાળ યાયના.

(રાગ-અમ્મા મુઝે અચ્છીસી ટોપી હીલાદે.)

મા મને ખાદીની ટોપી અપાવો;
 ખાદીની ટોપી અપાવો—મા મને
 ખાદીનું પહેરણું, ખાદીની ધોતલી;
 ખાદીની કંઠા પહેરાવો—મા મને.
 ખાદીનું દફતર, ખાદીના બેડા;
 ખાદીથી સુંદર બનાવો.

(હા-ખાપુ-હા)—મા મને.
 ખાપુ ગાંધીજીની દેશી નિશાળમાં;
 સ્વદેશી લાલુતર લણાવો—મા મને.
 પ્રીતે પ્રભુજીનાં ભજનો ગાતાં;
 રેંટીઓ રૂંડો કંતાવો.

(હા-ભાઈ-હા)—મા મને.
 સ્વરાજ્ય લેશું મુતરને તાંતણે;
 ખાદીનો મહીમા ગવાયો.

(હા-બેટા-હા)—મા મને.

(દાલતરાય સુંદરજી દવે-મુ'આઈ.)

વીર જાગો જાગોરે.

(રાગ-અમાય-ત્રિતાલ)

વીર ! જાગો જાગોરે.

હિન્દ રડત દુઃખથી હાય, હૃદય તમ શું નવ ચિરાય ?
 માત રૂદન ક્યમ અમાય,—સુજન જન જાગો જાગો રે.
 કાન્ત વદન કરમ્યું હાય,—અખલ બનેલ ધુજત પાય;
 કમર કઢીન નવ રખાય,—શે સજેલ વાગોરે.

છિન્ન ભિન્ન શી જણાય, અનુપમ માત હિન્દ હાય !
 રાત દિન હીણ થાય, - તરૂંપિ શું ન દાઝોરે ?
 રિખત માત કયમ ઉઘાય, - ભવ્ય મનન કરી સદાય,
 અધમ દેવ પટકી પાય, હિન્દ સૌખ્ય સાધોરે.
 રમ્ય દિવ્ય દ્યો ઉપાય, - યત્નમાં ઓ જીવ જાય;
 હામ તો પ્રભુજી સહાય, - વીર ! જગો જગોરે - (વસંતવિનોદી)

માતૃભૂમિની વંદના.

ઐ માતૃ ભૂમિ તેરે ચરણોંમે શિર નમાઉં;
 મેં ભક્તિ ભેટ અપની, તેરી શરણમેં લાઉં—ટેક.
 માથે પે તૂ હો ચંદન, છાતી પે તૂ હો માલા;
 જીભ પે ગીત તૂ હો. મેં તેરા નામ ગાઉં—ઐ.
 જિસસે સુપૂત ઉપજે, શ્રી રામકૃષ્ણ જેસે;
 ઉસ તેરી ધુલીકોમૈં નીજ શીષ પે ચલઉં— ઐ.
 માની સમુદ્ર જીસકી ધુલીકા પાન કરકે;
 કરતા હૈ માન તેરે ઉસ પૈરકો મનાઉં— ઐ.
 વે દેશ માનવાલે ચઢકર ઉતર ગયે સખ;
 ગોરે રહે ન કાલે તુઝકો હી એક પાઉં— ઐ.
 સેવામેં તેરી સારે ભેદોકો ભુલ જાઉં—
 વહુ પુણ્ય નામ તેરા પ્રતિદિન મુનુ મુનાઉં— ઐ.
 તેરેહી કામ આઉં, તેરા હી મંત્ર ગાઉં;
 મન આર દેહ તુઝ પર બલિદાનમેં ચલાઉં— ઐ.

તમારા દેશને માટે

કશું ના થઈ શકે અમથી અરે ઐ અમ વદનારા;
 જરાતો લાગણી રાખો, તમારા દેશને માટે.

ન-ભીરૂતા બતાવી દો, થયા કાં સુરત ને એદી;
 જરા તો આંખ ઉઘાડો, તમારા દેશને માટે.
 પડયા જે કારમા ઘા તે, મુંગે મોંઢે સહન કરતાં;
 બહુ ઊંઘ્યા હવે જાગો, તમારા દેશને માટે.
 ભલે હો પારસી હિન્દુ, અગર હોજો મુસલમાનો;
 ધરો સમ ભાવના હૈડે, તમારા દેશને માટે.
 કરો જે કંઈ બને તે તે, વિસારી દૂષને છર્પાં;
 તજ દો દંભ મગરૂબી તમારા દેશને માટે
 ધરોના ભાવના કોદી, તવંગર યા ગરીબીની;
 સમર્પો તન મન ધનને, સદાના દેશને માટે.
 ગણોના તાપને ઠંડી, રૂતુ વર્ષા નહિ જાણો;
 શીખી લો પાઠ સ્વાર્પણનો, તમારા દેશને માટે,
 ભુમિને આસ્માનોને, ધુબવી હાકથી દેતા;
 ગયા એ વીર નર તે તો, સદાના દેશને માટે.
 સૂખોને દેહના લોગે, કરી તે દેશની સેવા;
 ગયા જે જે બધા હીન, સદાના દેશને માટે.
 તમારી જાતને માટે, તમારા જાતને માટે;
 સદા સર્વસ્વ આપી દો, તમારા દેશને માટે. [અરજી]

શુદ્ધિપત્ર.

પૃષ્ઠ.	લીટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૫	૫	લાલ	લાલ
૫	૧૧	ગૌરવ	ગૌરવ
૫	૧૨	ભાગ્યોદય	ભાગ્યોદય

વગર ઇન્નએ વાળ કાઢવા

“હુત્રર શીખવાની એક ઊ

આથી અમારા સર્વે દેશી ભાઈઓને
છીએ કે અમે આજ તેર વર્ષથી વધુ વખત
સી. મહાજનને વગર ઇન્નએ વાળ કાઢવાનો ર
આપતા હતા. અને તે હુત્રર પરદેશી માલની
સ્વદેશી માલને ઉત્તેજન મળે તેવા હેતુથી અમે
પ્રબની સેવામાં મુકવાની ઇચ્છા રાખીએ છીએ
જેઓને તે “ હુત્રર ” શીખવાની મરજી હોય
દ્રક્તા ૩. ૨૫) લઈ “ ઘેર બેઠાં શીખવવામાં આવ
હાલમાં તેવી જાતના સાબુઓ બજારમાં યુસ ૧ ના ૩.
થી ૩૦) સુધી વેચાય છે; પરંતુ અમે ગેરંટી આપી
છીએ કે તેવા સાબુઓ દ્રક્તા યુસ ૧ ના ૩. ૧૦) થી ૧૨
સુધી બનાવી શકાય છે આથી તેમાં કેટલા ટકા નફો
રહેલો છે, તે શીખનાર સહેજે સમજી શકે તેમ છે. ત
મારું સરનામું મોકલી આપો.

ચોકસી જદુલાલ નારણદાસ,

કે. સ્વામીન્યરાયણના મંદિર પાસે, — નકીઆદ.

રસાપરેલા.

હી સુધારનારી સૌથી સરસ દવા તરીકે
 ઇનનો સારસાપરેલા ઘણોજ અકસીર
 જવાબદારી કુટુંબોમાં તેજ વપરાય છે.
 રોગો તેનીજ લલામણુ કરે છે; પ્રમેહ,
 ડી, વિસ્ફોટક, ગડગુમડ, કોડ, ખસ, દરાજ,
 ધીવા, વિગેરે રોગોમાં તેનો શુભ ઘણોજ
 ખાણુવા જોવો છે. કીમત માત્ર રૂ. ૧૫ વી.
 પી. શી રૂ. ૧૫૦ અને ત્રણ સીસી વી. પી.
 શી રૂ. ૫૦

જસમાઈન એજન્સી,

સુ. પોસ્ટ નહીઆદ. [ગુજરાત]

શ્રી લક્ષ્મી વિજય પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં દેશીય ગાયક
 હમનલાલે છાપી. ડૉ. નગરશીકની મારફતમાં
 રતનપોળ—અમદાવાદ.

